

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 383/2019-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 2 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 14 ods. 1, 5 a 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach prípismi Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XVI/1 Pz 392/19/1000-3 zo 17. júna 2019 a z 19. júla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a argumentácia [REDACTED]

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa čl. 2 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) a podľa čl. 14 ods. 1, 5 a 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) prípismi Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. XVI/1 Pz 392/19/1000-3 zo 17. júna 2019 a z 19. júla 2019 (ďalej len „napadnuté prípisy“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T 19/2014 z 25. apríla 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 To 50/2014 z 1. júla 2014.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uvádza, že od generálnej prokuratúry žiadal zabezpečiť viacero dôkazov, predovšetkým telekomunikačného charakteru, ktoré, ako sám podotkol, žiadal vykonať už aj na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom. Tieto dôkazy mali podľa sťažovateľa preukázať, že svoju exmanželku nechcel zavraždiť (sťažovateľ bol odsúdený pre trestný čin vraždy v štádiu pokusu, pozn.), ale iba jej „ublížiť, pretože mu spôsobila ujmu na citoch“, a tak zmeniť právnu kvalifikáciu skutku, za ktorý bol sťažovateľ odsúdený, v jeho prospech.

4. Na sťažovateľovu žiadosť zareagovala generálna prokuratúra dvoma prípismi. V prvom (zo 17. júna 2019, pozn.) uviedla, že žiadosť sťažovateľa bola vyhodnotená ako podnet na podanie mimoriadneho opravného prostriedku, že lehota na podanie dovolania v prospech sťažovateľa už uplynula, a taktiež, že v predmetnej veci absentuje odvolanie prokurátora proti prvostupňovému rozhodnutiu, a preto generálny prokurátor Slovenskej republiky v tomto prípade nie je oprávnenou osobou na podanie dovolania. V druhom (z 19. júla 2019, pozn.) generálna prokuratúra poukázala na § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), podľa ktorého obnova konania sa povolí, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme. Následne podotkla, že skutočnosti, ktoré žiada sťažovateľ objasniť, nie sú nové, pretože na nich už poukazoval v rámci svojej obhajoby v trestnom konaní a konajúce súdy sa s jeho argumentáciou vysporiadali. Generálna prokuratúra preto oba podnety sťažovateľa odložila ako neopodstatnené bez vecného skúmania.

5. Sťažovateľ tvrdí, že o obnove konania rozhoduje súd, a preto sa generálna prokuratúra nemôže vyjadrovať k podmienkam obnovy konania. Podľa sťažovateľa mala generálna prokuratúra iba zabezpečiť dôkazy, ktoré žiadal. Zároveň dodal, že ak súdy v trestnom konaní odmietli zabezpečiť ním navrhované dôkazy, tak tieto dôkazy podľa neho musia byť pre súdy nové, ako požaduje zákon. Už uvedené okolnosti podľa sťažovateľa znamenajú, že generálna prokuratúra porušila ním označené základné práva.

6. Sťažovateľ zároveň vo svojej ústavnej sťažnosti žiadal, aby mu ústavný súd pridelil právneho zástupcu.

7. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1. GPSR porušila § 2 ods. 5 až 7 a 10, § 394 ods. 1, § 397 ods. 1 TP a čl. 149 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1, čl. 13 dohovoru, čl. 2 ods. 1 Protokolu 7 k dohovoru, čl. 14 ods. 1, 5 a 6 Paktu.

2. *GPSR sa prikazuje zaistiť dôkazy z telekomunikačných prostriedkov a z čísla 158 v súlade so záujmami spravodlivosti a sťažovateľa, v podaniach zo 17.6.2019 a 8.7.2019 adresovaných GPSR.*“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

17. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

18. Podľa čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7 každý, koho súd uzná za vinného z trestného činu, má právo dať preskúmať výrok o vine alebo treste súdom vyššieho stupňa. Výkon tohto práva vrátane dôvodov, pre ktoré sa môže vykonať, ustanoví zákon.

19. Podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu všetky osoby sú si pred súdom rovné. Každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo o akomkoľvek trestnom obvinení vznesenom proti nemu. Tlač a verejnosť môžu byť vylúčené z celého konania alebo z jeho časti z dôvodov morálky, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti alebo vtedy, keď to vyžaduje súkromný záujem strán, alebo môžu byť vylúčené v rozsahu, ktorý je podľa prísnej mienky súdu nevyhnutný pri osobitných okolnostiach, keby zverejnenie prejudikovalo záujmy spravodlivosti; ale každý rozsudok vynesený v trestnej alebo občianskoprávnej veci, s výnimkou prípadov, keď záujem mladistvých osôb vyžaduje iný postup alebo keď sa konanie týka manželských sporov alebo opatrovníctva detí, bude zverejnený.

Podľa čl. 14 ods. 5 medzinárodného paktu každý, komu sa dokázalo, že sa dopustil trestného činu, má právo, aby dôkazy a rozsudok preskúmal vyšší súd.

Podľa čl. 14 ods. 6 medzinárodného paktu ak sa niekomu dokázalo spáchanie trestného činu a ak bol neskôr tento dôkaz vyvrátený alebo ak bol niekto oslobodený od obžaloby na základe toho, že nejaká nová skutočnosť presvedčivo ukazuje, že výrokom súdu bol porušený zákon, poskytnie sa tomu, kto bol potrestaný na základe takého dôkazu, náhrada podľa zákona, pokiaľ sa nedokáže, že včasné uvedenie do známosti prv neznámej skutočnosti nejde úplne ani čiastočne na ujmu tejto osoby.

20. Podľa čl. 149 ústavy prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

21. Podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku prokurátor v trestnom konaní zastupuje štát. Ak tento zákon, medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorým je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak, prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel.

Podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a súdy konajú z úradnej povinnosti. Väzobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene. Na obsah petícií zasahujúcich do plnenia týchto povinností orgány činné v trestnom konaní ani súd neprihliadajú.

Podľa § 2 ods. 7 Trestného poriadku každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

22. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

23. Podľa § 397 ods. 1 Trestného poriadku o návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, podmiennečnom zastavení trestného stíhania alebo podmiennečným zastavením trestného stíhania, spolupracujúceho obvineného rozhoduje súd, ktorý by bol príslušný konať o obžalobe.

24. Podľa § 393 ods. 2 Trestného poriadku pred povolením obnovy konania možno na zaistenie dôkazného materiálu alebo na zaistenie osoby obvineného vykonávať úkony len v medziach ustanovení tohto dielu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

25. Sťažovateľ nesúhlasil s vysvetleniami generálnej prokuratúry v napadnutých prípadoch a tvrdil, že generálna prokuratúra porušuje viacero ustanovení Trestného poriadku a taktiež ním označené základné práva.

III.A K namietanému porušeniu ustanovení Trestného poriadku

26. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu ustanovení Trestného poriadku ústavný súd podotýka, že podľa čl. 127 ods. 1 ústavy má právomoc rozhodovať o porušení základných práv zahrnutých v ústave alebo o porušení ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, a teda nie o porušení jednotlivých zákonných ustanovení. Úloha ústavného súdu sa preto obmedzuje na poskytnutie ochrany len v tých prípadoch, ak porušenie procesných práv účastníkov konania, ktoré sú chránené zákonmi, by znamenalo súčasne aj porušenie základných práv alebo slobôd deklarovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (IV. ÚS 287/04). Ústavný súd sa preto ďalej nezaoberal návrhom sťažovateľa na vyslovenie porušenia ním uvádzaných ustanovení Trestného poriadku a posudzoval iba možnosť porušenia relevantných základných práv a slobôd sťažovateľa.

III.B K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny

27. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou považuje za potrebné uviesť, že obsah základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny tvoria obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07, IV. ÚS 284/2018).

28. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

29. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje svoj ustálený názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany v konaní (napr. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu alebo generálnej prokuratúry môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00).

30. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľova argumentácia nie je na prvý pohľad relevantná ani vo vzťahu k ním označeným základným právam podľa ústavy a právam podľa ním označených medzinárodných zmlúv. Sťažovateľ prezentuje právny názor, s ktorým sa nestotožnili všeobecné súdy v trestnom konaní a s ktorým sa nestotožnila ani generálna prokuratúra v reakcii na jeho podania. Porušenie zákona a svojich ústavných práv vidí sťažovateľ iba v tom, že sa relevantné štátne orgány neriadili jeho právnym názorom.

31. Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľovmu tvrdeniu, že generálna prokuratúra má zabezpečovať dôkazy aj v jeho prospech, lebo to je jej povinnosť, uvádza, že možnosť orgánov činných v trestnom konaní zabezpečovať dôkazy v období medzi právoplatným ukončením trestného konania a pred samotným povolením obnovy konania je obmedzená aj § 393 ods. 2 Trestného poriadku. V sťažovateľovom prípade bolo predmetné trestné konanie právoplatne ukončené (výsledkom bolo jeho odsúdenie, pozn.) ešte 1. júla 2014. V takejto situácii nemá generálna prokuratúra povinnosť zabezpečovať dôkazné prostriedky podľa pokynov právoplatne odsúdeného sťažovateľa, a to bez toho, aby bolo v predmetnej

veci vedené trestné konanie. Navyše ak vykonanie týchto dôkazných prostriedkov už odmietli sudy v predmetnom (právoplatne skončenom) trestnom konaní. Ústavný súd podotýka, že v tomto momente nemal ani právomoc hodnotiť postup a rozhodnutia všeobecných súdov v predmetnom trestnom konaní, pretože (okrem iných dôvodov) ich sťažovateľ v tejto svojej ústavnej sťažnosti ani nenapadol. Postup generálnej prokuratúry, ktorá posudzovala podania sťažovateľa optikou zákonných predpokladov kladených na mimoriadne opravné prostriedky (dovolanie, obnova konania), bol preto logickým a správnym vyhodnotením podaní sťažovateľa.

32. Ústavný súd ďalej konštatuje, že ak generálna prokuratúra v jednom z napadnutých prípisov poukázala na zjavný nedostatok zákonných predpokladov, resp. podmienok na povolenie obnovy konania, neznamená to, že by generálna prokuratúra namiesto príslušného súdu neprípustne prejudikovala prípustnosť obnovy konania, ako sa domnieval sťažovateľ. Generálna prokuratúra totiž iba citovala príslušné zákonné ustanovenie a poukázala na zjavný rozpor návrhu sťažovateľa so samotným znením tohto ustanovenia. Konkrétne uviedla: *„Z vášho podnetu je zrejmé, že skutočnosti, ktoré žiadate objasniť z dôvodu iniciovania konania o obnove konania (záznamy zvolania na tiesňovú linku 158 a SMS správy medzi poškodenou a Vami z obdobia predchádzajúceho skutku, za ktorý ste boli vo vyššie uvedenom konaní postihnutí), nie sú novými skutočnosťami. Na tieto dôkazy ste poukazovali už v rámci trestného konania a boli súčasťou Vašej obhajoby v odvolacom i dovolacom konaní. S týmito námietkami sa vysporiadali sudy (odvolací i dovolací) v odôvodnení svojich rozhodnutí, na ktoré si dovoľujem poukázať.“*

33. Rovnako neobstojí ani myšlienková konštrukcia sťažovateľa, že ak všeobecné sudy odmietli vykonať ním navrhované dôkazy, tak obsah týchto dôkazov pre nich musí byť „nový“. Existencia „nových“ skutočností, resp. dôkazov v predmetnej trestnej veci je iba interpretáciou sťažovateľa, ktorá ale nie je podopretá žiadnym relevantným argumentom. Tieto podľa sťažovateľa „nové“ dôkazy už posudzovali konajúce všeobecné sudy v dvoch inštanciách (a aj v dovolacom konaní) a dospeli k záveru, že ich vykonanie nemá žiadnu relevanciu ani vo vzťahu k rozhodovaniu o vine sťažovateľa a ani vo vzťahu k rozhodovaniu o jeho treste. Tvrdenie sťažovateľa, že práve tieto dôkazy majú byť teraz

dôvodom na obnovu konania, neobstojí vo vzťahu k § 394 ods. 1 Trestného poriadku aj s ohľadom na závery všeobecných súdov, podľa ktorých obsah sťažovateľom navrhovaných dôkazov nebol relevantný pre predmetné trestné konanie.

34. Napokon ústavný súd podotýka, že o povolení obnovy konania rozhoduje príslušný všeobecný súd, a nie generálna prokuratúra, preto ani základné právo na súdnu ochranu, resp. iné relevantné práva sťažovateľa v súvislosti s obnovou konania nemôže porušiť už generálna prokuratúra prípisom, ktorým odloží podnet sťažovateľa ako neopodstatnený.

35. Napadnuté prípisy generálnej prokuratúry sú podľa názoru ústavného súdu zrozumiteľné, logické a korektným spôsobom sa opierajú o relevantnú právnu úpravu a skutkové okolnosti príslušného právoplatne skončeného trestného konania. Z ústavnoprávneho hľadiska sú teda akceptovateľné a udržateľné. S poukazom na už uvedené skutočnosti ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a napadnutými prípismi generálnej prokuratúry, ktorá by mala za následok porušenie týchto základných práv sťažovateľa.

III.C K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru

36. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd si osvojil názor (v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. Enea proti Taliansku zo 17. 9. 2009, č. 74912/01, bod 97), podľa ktorého pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Článok 6 dohovoru sa preto zásadne nevzťahuje na vykonávacie konanie a na mnohé rozhodnutia v ňom urobené, pretože v tejto fáze sa už nerozhoduje o oprávnenosti trestného obvinenia. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru, v dôsledku čoho absentuje vecná súvislosť medzi namietaným porušením tohto článku dohovoru a napadnutými prípismi generálnej prokuratúry.

III.D K namietanému porušeniu čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7

37. Článok 2 ods. 1 protokolu č. 7 zaručuje právo na podanie odvolania, resp. riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania trestného činu a (alebo) bol mu uložený trest. Z napadnutých prípisov generálnej prokuratúry vyplýva (a v určitej miere aj zo samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa), že v predmetnom trestnom konaní sťažovateľa rozhodoval aj odvolací súd v odvolacom konaní. Článok 2 ods. 1 protokolu č. 7 ale nezaručuje právo na preskúmanie odsudzujúceho rozhodnutia súdom tretej inštancie (napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Ekelund proti Švédsku z 25. 11. 2003, č. 63987/00) a ani právo na preskúmanie konečného rozhodnutia (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Kalashnikov proti Rusku z 18. 9. 2001, č. 47095/99). Vzhľadom na tieto skutočnosti neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi postupom a napadnutými prípismi generálnej prokuratúry a porušením práva sťažovateľa na podanie riadneho opravného prostriedku v trestnej veci ako ho stanovuje čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7.

III.E K namietanému porušeniu čl. 14 ods. 1, 5 a 6 medzinárodného paktu

38. K sťažovateľom označeným článkom medzinárodného paktu ústavný súd uvádza, že obsah čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu je obdobný s obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy a rovnako obsah čl. 14 ods. 5 medzinárodného paktu korešponduje s čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7. S poukazom na body 31 a 33 odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd preto konštatuje absenciu príčinnej súvislosti aj medzi namietaným porušením práv sťažovateľa podľa čl. 14 ods. 1 a 5 medzinárodného paktu a napadnutými prípismi generálnej prokuratúry. K čl. 14 ods. 6 medzinárodného paktu ústavný súd uvádza, že tento obsahuje právo na náhradu škody pre nespravodlivo odsúdené osoby. Za nespravodlivo odsúdeného by bolo možné sťažovateľa označiť iba v prípade, ak by bola v obnovenom konaní zamietnutá obžaloba proti nemu, alebo v prípade, ak by bol jeho právoplatný odsudzujúci rozsudok zrušený iným zákonným spôsobom. Nič z toho sa nestalo, čo nespochybňuje ani samotný sťažovateľ. Napadnutými prípismi generálnej prokuratúry preto ani teoreticky

nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na zákonné odškodnenie pre nespravodlivo odsúdenú osobu.

39. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

40. Na základe uvedeného (najmä body 35, 36, 37 a 38) ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým prípisom generálnej prokuratúry a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7 a čl. 14 ods. 1, 5 a 6 medzinárodného paktu, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Z uvedených dôvodov ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.F K namietanému porušeniu čl. 149 ústavy

41. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva podľa čl. 149 ústavy ústavný súd konštatuje, že tento článok neformuluje základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Ide o ústavné ustanovenie, ktoré všeobecne vymedzuje postavenie prokuratúry v rámci štátnych orgánov Slovenskej republiky. Ústavný súd preto nemá dostatok právomoci konať a rozhodnúť o porušení tohto článku ústavy v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Na tomto základe ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa

odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (výrok rozhodnutia).

III.G K namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru

42. Z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby právo akcesorickej (druhotnej alebo sekundárnej) povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Ústavný súd odkazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci *Silver* a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (*Boyle a Rice* proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011, IV. ÚS 90/2013).

43. Sťažovateľ v predmetnom prípade okrem čl. 13 dohovoru namietal porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý ale neposkytuje ochranu v sťažovateľom namietanom konaní, a čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, ktorý napadnutými prípismi nemohol byť porušený ani teoreticky (viac v bode 37 odôvodnenia tohto uznesenia). V súvislosti so skutočnosťou, že sťažovateľove námietky týkajúce sa ďalších základných práv (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 14 ods. 1, 5 a 6 medzinárodného paktu) posúdil ústavný súd ako zjavne neopodstatnené (a vo vzťahu k čl. 149 ústavy nemal právomoc na vyslovenie jeho porušenia, pozn.), nezostalo žiadne právo, v spojení s ktorým mohol sťažovateľ namietat aj porušenie čl. 13 dohovoru. Napadnutými prípismi generálnej prokuratúry preto nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľovho práva podľa čl. 13 dohovoru. V tejto časti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť taktiež odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (výrok rozhodnutia).

IV.

Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

44. Na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ním, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a táto nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

45. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda to znamená, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

46. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa jednak preto, lebo nemá právomoc na jej prerokovanie (bod 41), a jednak z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (body 40 a 43), je zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017).

47. Pretože nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2019